

ENSV EHITUSKOMITEE ARHITEKTUURIMÄLESTISTE KAITSE INSPEKTSIOON
ARHITEKTUURIMÄLESTISE PASS

V	379	SEIDL MÕISA TUULEVESKI		19. saj.
Kateg. Kater.	Nº	Arhitektuurimälestise nimetus * Наименование памятника архитектуры		
Liik *	Вид	Autor (daatum) * Автор (дата)		Daatum Патирюка
Toimiku nr. № дела		Umberehituse autor (daatum) Автор реконструкции (дата)		
		paekivi, puit Tüüp, materjal ja põhikonstruktsioonid Тип, материал и основные конструкции		Stiil Стиль
		Asustatud punkt * Населенный пункт		
		Tänav. № * Улица. №		Kaitsekohustu- se daatum ja nr. Дата охран- ного обзя- тельства
		Albu k/n. Külanõukogu * Сельсовет kolh. "Kaardiväelane"		
		Kõlhoos, sovhoos, metskond Колх.. совх..		
		Kasutamisviis * Использование		Kaitsetsooni kehtestamise daatum Дата уст. охр. зоны
		Kasutajad * Использователи		
		kolh. "Kaardiväelane"		avariline
		Valdaja * Владелец		
		Paide raj. 202835 Aravete		
		Valdaia aadress * Адрес владельца		Seisund Состояние
Asendiplaani skeem * Схема генплана				

Seidla tuuleveski paikneb lagedal põllukühmul mõisasüdamest mõnisada meetrit edelas. Tegemist on nn. hollandi tüüpi tuulikuga: kogukas koonusjas paekivistikere, millel mõned tillukesed aknad ja kummalgi küljel ukseavad, kummulipööratud paati meenutav tahuline pea on kaetud laastudega. Tuuliku tiivad on murdunud, säilinud on veskipea tüürpalgid.

Veski sisseade on säilinud küllaltki terviklikult (hammasrattad, värvlid, viljakolud, jahuturud jne.). Mehhanism on töötanud kahe paari kividega, erinevalt tavalistest on Seidla tuulikul kaks kotilage. Hilisemal perioodil on jahvatamisel jõuallikana kasutatud ka elektrimootorit.

Samas paiknev möldri elamu on väheldane ühekorruseline poolkelpkatusega kiviehitis.

2 FOTOT (6×9) * 2 ФОТОГРАФИИ (6×9)

1. Seidla mõisa tuuleveski. Vaade põhjast.
2. Vaade edelast.

KES JA MILLAL FOTOGRAFEERIS * КТО И КОГДА ФОТОГРАФИРОВАЛ

A.Hein, sept. 1982.

**MALESTISES ASUVAD KUNSTITEOSED
ПРОИЗВЕДЕНИЯ ИСКУССТВА В ПАМЯТНИКЕ**

POHIPLAANILINE SKEEM * ПЛАНОВАЯ СХЕМА

MÄLESTISE AJALOOLISE STRUKTUURI SKEEM
СХЕМА СТРУКТУРЫ ИСТОРИИ ПАМЯТНИКА

ANDMED MÄLESTISE TEHNILISE SEISUKORRA KONTA
СВЕДЕНИЯ О ТЕХНИЧЕСКОМ СОСТОЯНИИ ПАМЯТНИКА

1982. Mälestise tehniline seisukord avariiline.
Veski tiivid on murdunud, ülakorruse siseseade ja põrand läbijooksva katuse tõttu osaliselt pehastunud.

BIBLIOGRAAFIA * БИБЛИОГРАФИЯ

V. Fuchs. Hollandi tuulikud Eestis. - Suitsutare. Vabaõhumuuseumi uurimused, 1957-1972. Tallinn, 1976, lk. 156-183.

KÖRVALISED HOONED MÄlestise
KAITSETSOONIS
ПОСТОРОННИЕ ПОСТРОЙКИ В ОХРАННОЙ
ЗОНЕ ПАМЯТНИКА

AJALOOLISED ALLIKAD
ИСТОРИЧЕСКИЕ ИСТОЧНИКИ

Eesti Riiklik Vabaõhu-
muuseum, EJ 9:12
ENSV Riiklik Ajaloo
Keskarhiiv, f.2469,
nim.4, s.98/126.

RESTAUREERIMISTÖÖD * РЕСТАВРАЦИОННЫЕ РАБОТЫ

MALESTISE KAHJUSTUSED * ПОВРЕЖДЕНИЯ ПАМЯТНИКА

KES UURIS MALESTIST * КТО ИССЛЕДОВАЛ ПАМЯТНИК

Täitmise daatum Дата запол- нения	Perekonna, ees- ja isanimi ning eriala Фамилия, имя, отчество и профессия	Allkiri * Подпись
26. okt. 1982	Hein, Ants kunstiajalooolane	